

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯКомисия за енергийно
и водно регулиране

ПРОТОКОЛ

София, 30.06.2022 г.

от Обществено обсъждане

на проект на решение относно заявление с вх. № В-17-25-9 от 30.06.2021 г. за одобряване на бизнес план за развитие на дейността на „Водоснабдяване - Дунав” ЕООД, гр. Разград като ВиК оператор за периода 2022-2026 г., изменено и допълнено със заявления с вх. № В-17-25-16 от 03.12.2021 г. и вх. № В-17-25-2/В-17-25-1004 от 13.04.2022 г., и заявление с вх. № В-17-25-8 от 30.06.2021 г. за утвърждаване и одобряване на цени на водоснабдителни и канализационни услуги, изменено със заявления с вх. № В-17-25-17 от 03.12.2021 г. и вх. № В-17-25-3/В-17-25-1005 от 13.04.2022 г.

Днес, 30.06.2022 г. от 10:11 ч. в сградата на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) се проведе обществено обсъждане на Комисията в състав „Водоснабдяване и канализация“, ръководено от председателя Станислав Тодоров.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Димитър Кочков, Пенка Трендафилова и главният секретар Искра Стайкова (без право на глас).

На заседанието присъстваха С. Маринова – началник на отдел „Цени и бизнес планове-водоснабдителни и канализационни услуги“ и експерти на КЕВР.

Общественото обсъждане беше излъчено в реално време чрез интернет страницата на Комисията.

Чрез съобщение на интернет страницата на Комисията, съгласно решение на КЕВР по Протокол № 162 от 23.06.2022 г., т. 2, за участие в общественото обсъждане на проект на решение относно одобряване на бизнес план за развитие на дейността на „Водоснабдяване - Дунав” ЕООД, гр. Разград като ВиК оператор за периода 2022-2026 г. и утвърждаване и одобряване на цени на ВиК услуги, са поканени заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката.

Проектът на решение относно одобряване на бизнес план за развитие на дейността на „Водоснабдяване - Дунав” ЕООД, гр. Разград като ВиК оператор за периода 2022-2026 г. и утвърждаване и одобряване на цени на ВиК услуги е изготвен от работна група в състав: Ивайло Касчиев, Елена Маринова, Силвия Маринова, Лолита Косева, Стефан Якимов, Мая Кожухарова, Йовка Велчева, Надежда Иванова, Ненко Ненков.

Съгласно решение на КЕВР по Протокол № 162 от 23.06.2022 г., т. 2, е осигурена и възможност за дистанционно участие чрез програмата за съобщения Skype.

С писмо на КЕВР с изх. № В-17-25-9/23.06.2022 г. като заинтересовани лица са поканени **Министерство на регионалното развитие и благоустройството, „Български ВиК холдинг“ ЕАД, Омбудсман на Република България, Национален браншов синдикат „Водоснабдител” - КНСБ, Федерация „Строителство, индустрия и водоснабдяване“ – КТ „Подкрепа“, Българска асоциация по водите, Съюза на ВиК операторите в Република България, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата, Българска стопанска камара, Федерация на потребителите в България, Българска национална асоциация „Активни потребители“, Комисия за защита на потребителите, Гражданско движение „ДНЕС“, Областна администрация Разград - Асоциация по ВиК, Община Разград, Община Лозница, Община Цар Калоян, Община Кубрат, Община Завет, „Водоснабдяване - Дунав” ЕООД, гр. Разград, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Исперих, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Търговище.**

Заявилите присъствено участие в общественото обсъждане са:

- г-н Иво Свиляров – главен експерт в „Български ВиК холдинг“ ЕАД;
- г-жа Нина Бояджијева – началник отдел в Омбудсман на Република България;
- г-н Мариян Бухов – председател на Национален браншови синдикат „Водоснабдител“ – КНСБ;
- г-н Стоян Иванов – управител на „Водоснабдяване - Дунав” ЕООД, гр. Разград;
- г-жа Мая Манолова – Гражданско движение „Изправи се.Бг“.

Заявилите участие в общественото обсъждане чрез програмата за съобщения Skype са:

- Областна администрация Разград - Асоциация по ВиК;
- г-н Алкин Неби – кмет на Община Кубрат.

Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Федерация „Строителство, индустрия и водоснабдяване“ – КТ „Подкрепа“, Българска асоциация по водите, Съюза на ВиК операторите в Република България, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата, Българска стопанска камара, Федерация на потребителите в България, Българска национална асоциация „Активни потребители“, Комисия за защита на потребителите, Гражданско движение „ДНЕС“, Община Разград, Община Лозница, Община Цар Калоян, Община Завет, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Исперих, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Търговище не са заявили присъствено участие или дистанционно участие чрез програмата за съобщения Skype.

Станислав Тодоров:

Ако нямате против, на г-н Иванов, управител на дружеството заявител, ще дадем думата накрая, за да може, ако има желание, да вземе отношение по поставените въпроси в хода на общественото обсъждане.

Започваме с г-н Свиляров - главен експерт на „Български ВиК холдинг“ ЕАД.

Заповядайте! Само да уточня. Вие сте 100% собственик на това ВиК дружество. Нали така? Би трябвало да упражнявате оперативен и финансов контрол върху него.

Иво Свиларов – главен експерт в „Български ВиК холдинг“ ЕАД:

Точно така! Аз единствено бих искал да кажа само по отношение на цените на електроенергията, които са голямо препятствие не само пред „Водоснабдяване - Дунав” ЕООД, гр. Разград, но и пред всички ВиК оператори, които са в холдинга. Това нас ни тревожи много, още повече че разбрахме, че няма да има компенсации вече на тока от 01 юли. Това е най-тревожният проблем за нас, защото, както знаете, в бизнес плана са заложени едни цени на електроенергията, които нямат нищо общо с цените, по които се плаща в момента. Оттам нататък не може да се говори нито за инвестиции, нито за каквото и да било друго. Това е, което бих желал само да кажа. Благодаря!

Станислав Тодоров:

Благодаря, г-н Свиларов. От името на Омбудсмана на Република България – г-жа Бояджиева. Здравейте!

Нина Бояджиева – началник отдел в Омбусман на Република България:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на Комисията и на работната група,

От името на проф. Ковачева искам да изразя становището на Омбудсмана относно предложените цени за следващия период за „Водоснабдяване - Дунав” ЕООД, гр. Разград. Омбудсманът категорично не приема предложеното увеличение на цените, които и сега са едни от най-високите в страната. Видно от доклада на работната група, ВиК операторът не постига 12 от определените от КЕВР прогнозни конкретни цели за показатели за качество, в т.ч. общи загуби на вода и събираемост. От сравнителния анализ за ВиК сектора за 2020 г. е видно, че оценката на Комисията за „Водоснабдяване - Дунав” ЕООД, гр. Разград е, че за 21 показатели за качество, сред които общи загуби на вода, е пълно неизпълнение. На фона на това е предложено увеличение на цените за 2022 г. спрямо 2021 г. с 46% и за 2026 г. спрямо 2021 г. с 67%, което е необяснимо за нас. Освен това в доклада на работната група ние не можахме да намерим резултатите от консултации с потребителите, каквото е изискване на нормативната уредба. В тази връзка Омбудсманът апелира да не се приемат предложените ценови предложения, да се преразгледат и да се защитят интересите на потребителите, така че да получават качествена услуга на икономически обоснована и справедлива цена. Ще изпратим и писмено становище в срок. Благодаря.

Станислав Тодоров:

От страна на КНСБ - г-н Бухов.

Мариян Бухов – председател на Национален браншови синдикат „Водоснабдител“ – КНСБ:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на КЕВР от състав ВиК, уважаеми членове на работната група, уважаеми колежки и колеги,

Ние от Национален браншови синдикат „Водоснабдител“ подкрепяме подготовения доклад за одобряване на бизнес плана на „Водоснабдяване - Дунав” ЕООД, гр. Разград, като ни прави впечатление, че съответно цените на ВиК услугите опират в социалната поносимост, което може би е попречило на ръководството на дружеството да прогнозира разходите за възнаграждения съгласно нашето подписано тристранно споразумение между Национален браншови синдикат „Водоснабдител“, МРРБ и „Български ВиК холдинг“ ЕАД. Това, което казах на първото обществено обсъждане, когато гледахме бизнес плана на „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр.

Монтана, за социалната поносимост, ще го повторя и сега. Според мен КЕВР не чете или не тълкува правилно ЗРВКУ. Там е ясно казано, че говорим за социална поносимост на цената на водата тогава, когато $2,8 \text{ m}^3$, така, така... до $2,5/100$ от средния месечен доход на домакинство в съответния регион. Тук говорим... в §1 от Допълнителните разпоредби на Закона е записана думичката *регион*. Отново се връщам на това, защото и този бизнес план, който разглеждаме в момента, социалната поносимост опира цената на водата. Същото е и за Силистра. Обяснявам го и на работната група, просто да сме наясно. Страната е разделена на шест региона – Северозападен регион, Северен централен регион, Североизточен, Югозападен, Южен централен, Югоизточен. В случая „Водоснабдяване - Дунав” ЕООД попада в Северен централен регион. Там попада и „ВиК“ ООД, гр. Силистра, които ще гледаме след малко. Този регион включва Велико Търново, Габрово, Разград, Русе, Силистра. А ние навсякъде, където виждаме в докладите, подготвени от КЕВР, когато се смята социалната поносимост, говорим за данните от НСИ за средно месечен доход на едно лице за съответната област - в случая за област Разград. В другия доклад ще видим за област Силистра. Считам, че това е погрешно. Оттук ние си поставяме една допълнителна бариера, с която подпираме цените. Това исках тук да отбележа. Отново го казвам, защото считам, че тълкуванието, което се прави от страна на КЕВР във връзка със социалната поносимост, е погрешно. Благодаря!

Станислав Тодоров:

Благодаря, г-н Бухов. Нека да се опитаме да се свържем с Асоциацията по ВиК в Разград през Skype.

Служител от КЕВР потърси представителя на Областна администрация Разград - Асоциация по ВиК за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype, с когото не беше осъществена връзка.

Станислав Тодоров:

Добре. Пак през Skype, с Община Кубрат дали ще можем да се свържем?

Служител от КЕВР потърси Алкин Неби, кмет на Община Кубрат, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype, с когото не беше осъществена връзка.

Станислав Тодоров:

Моля да преминем нататък. Давам думата на г-жа Мая Манолова от Гражданската платформа „Изправи се.Бг“. Заповядайте, г-жо Манолова!

Мая Манолова – Гражданско движение „Изправи се.Бг“:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми дами и господа,

Гражданската платформа „Изправи се.Бг“ е категорично против приемането на доклада и решението на КЕВР за одобряване на бизнес плана и повишаване на цената на водата във „Водоснабдяване - Дунав” ЕООД. Наистина това е най-високото поискано повишаване на цена на вода от заявленията, които КЕВР разглежда през последния месец. $5,30$ лв. трябва да стане водата на 1 m^3 , при положение че социалната поносимост е $5,31$ лв., т.е. 1 ст. по-ниска е цената на ВиК услугите от тази, която според КЕВР населението може да понесе. Тук само ще кажа, че това увеличение е с $1,67$ лв. и че процентите са 46% , и че предвиждането на бизнес плана е през 2026 г. цената да скочи над 6 лв., т.е. да се сбъднат най-лошите прогнози за драстичното повишаване на цената на водата. За разлика от изказаното преди малко становище по отношение на социалната поносимост, която според КНСБ била подценена, нашето становище на „Изправи се.Бг“ е, че със социалната поносимост КЕВР си играе, като посоката е

повишаване на числото на социалната поносимост, така че да може да се заложи максимално повишаване на цената на ВиК услугите. Защо го казвам? Още преди 20 дни, когато се разглеждаше ВиК заявлението на Търговище, ние Ви представихме (със сигурност Вие и до този момент бяхте запознати с решението на МС за нарастването на брутния вътрешен продукт чрез актуалната средносрочна бюджетна прогноза). Всъщност това е единият основен компонент, който се взема предвид, когато се определя социалната поносимост. Съвсем удобно Вие сте взели не актуализираното число на брутния вътрешен продукт, което е от 4,8%, а сега според актуализираната бюджетна прогноза, и то от април 2021 г., сега, ако има следваща, тя ще бъде още по-надолу, предвид и това, което се залага при актуализацията на бюджета, но там посоченото число е от 2,6% прогноза за ръст на брутния вътрешен продукт. Което означава, че коректното число за социалната поносимост на водата е 5,16 лв. и в прогнозата, която Вие сте дали, всъщност искането за повишаване цената на водата надхвърля социалната поносимост в регион Разград. Така че много моля да се съобразите с актуалната ситуация. Разбира се, тя е много динамична, разбира се, тя се променя и се влияе и от решенията на властта, и от кризите, в които каскадно влизаме, но населението не е виновно за некомпетентното управление. Така че моля да го защитите, като законовите гаранции през социалната поносимост по никакъв начин да не бъдат надвишавани при определянето цена на водата.

По отношение на разходите за ток и заложената в бизнес плана цена на тока през следващия период. Заложена е 341 лв. цена на 1 МВтч електрическа енергия. Факт е, че поради разпавии в управляващото мнозинство към момента няма яснота по какъв начин ще бъде компенсирани бизнесът и всички небитови потребители, но също така всички сме наясно, че такава компенсация ще има. И тя ще поеме цялото увеличение, спекулативно, от Енергийната борса над 200 лв./МВтч. Дали с 80% над 180, дали 100% над 200, това ще стане ясно буквално до края на деня. Апелираме, тъй като разходите за ток се увеличават сериозно, включително и в количествата, които сте заложили и на които след малко ще се спра. Настояваме от „Изправи се.Бг“ категорично да вземете предвид компенсациите, които държавата ще плаща на ВиК Разград за високата цена на тока, защото това число 341 лв. е абсолютно невярно. Както и моля да вземете предвид по отношение на вече приетите цени на останалите ВиК оператори обстоятелството, че до края на юни всички те получаваха компенсации от държавата, което не е взето предвид при определяне на съответните цени на ВиК услугите в Плевен, в Търново, в Монтана, в предишните разгледани от КЕВР области. Също така не става ясно защо в доклада разходите за ток са повишени по такъв драстичен начин. Реално през 2015 г. изразходваното количество ток е било 12 827 МВтч, а сега е заложено на годишна база количество ток от 19 735 МВтч, т.е. увеличението е близо със 7 хил. МВтч. Предвид факта, че нереално висока цена на тока е заложена в цената на ВиК услугата, че тя е раздута, вижте, с 1/3, е ясно, че единият от основните компоненти, които влияят на определянето на цената на водата, не е верен, което означава, че и параметрите в бизнес плана и в проекта за решение в поисканото увеличение на цената на водата до 5,30 лв. е невярно. Моля да отразите и коректното число за цената на електрическата енергия да бъде заложено.

Аз няма да се спирам, защото и колегите от омбудсманството обърнаха внимание на неизпълнението на показателите на качество през изминалия период от страна на ВиК Разград. Ясно е, че всъщност тук става дума за едно огромно неизпълнение по множество показатели, но аз искам да обърна внимание на един от тези показатели. Това е показателят събираемост на вземанията. И то събираемост на вземанията при цена 3,42 лв. Сега, като повишите цената на 5,30 лв., този показател събираемост, ако гледаме реалистично, драстично ще бъде влошен. Просто защото хората не могат да плащат толкова скъпа вода, при инфлацията и при липсата на каквато и да е подкрепа на домакинствата, и при продължаващото нежелание на

властта да дефинира водно бедните, така че те да получат подкрепа, за да си плащат сметките за вода. Няма кой да я плаща тази цена и в резултат на това финансовото състояние на ВиК дружеството в Разград ще се влошава, което естествено се отразява и на заложените инвестиции, и на един друг важен показател, а именно общите загуби, които и тук виждаме, че се намаляват символично с 1%. От 2015 г. цената скача с 50%, а загубите се намаляват с 1%. До края на периода цената ще скочи със 100%, а загубите ще намалееят с 3%. Тази обвързаност между повишаване цената на водата и показателите за качество, особено течовете и загубите на вода, просто трябва да бъде проследявана от КЕВР. И тук, за съжаление, не се включи ВиК асоциацията в Разград, всъщност не е взето и решение, не е ясно изобщо гражданите на област Разград дали са запознати с планираното драстично повишаване цената на водата. Отново нашият апел на „Изправи се.Бг“ към КЕВР е да отидете на място и да свършите това, което ВиК асоциациите очевидно не правят, а именно: законовото изискване за обществени консултации. Още повече в случаите, в които и общинските съвети не са разгледали въпросните предложения за драстично повишаване цената на водата или пък в случаите, в които съответните общински съвети са се произнесли „против“ за повишаване цената на водата. Така че в обобщение, моля, отчетете реалната цена на тока, не надуйте цената на тока изкуствено, за да повишите на хората цената на водата, и се съобразете и с тяхното мнение.

И ако сега ми дадете възможност, по отношение на сигнала, с който устно Ви сезирах на предното обществено обсъждане. Той се отнася до „ВиК Йовковци“ ООД, гр. Велико Търново, където в сила от 01 юни беше повишена цената на водата с 67%. В с. Караисен, общ. Павликени, първо, една седмица от 02 юни до 06 юни изобщо нямаше вода – без уведомление, без по надлежния ред да бъде обявен режим, без обяснения, без каквато и да е елементарна грижа от „ВиК Йовковци“ ООД, гр. Велико Търново към жителите на това село. Там живеят над 500 души, които в момента имат вода веднъж на няколко дни през нощта за 1 или 2 часа. Ситуацията е още по-абсурдна, предвид факта че бяха вложени 4 млн. лв. съвсем наскоро във ВиК инсталацията и резултатът от влагането на пари и повишаването на цената на водата е, че вече хората страдат още по-драстично от безводие. Ще внесем днес подписка, тяхна подписка. От тези 500 души, които живеят в селото, 210 души са се подписали. И искам да чуя КЕВР дали сте предприели някакви действия, или дали ще предприемете някакви действия, така че да накарате служителите на въпросното ВиК да отидат на място, да обяснят на населението и най-вече да вземат мерки за това хората да имат вода, като ще плащат с левче по-скъпа вода.

Станислав Тодоров:

Благодаря, г-жо Манолова! Със сигурност ще приемем сигнала. Моля да го заведете и ще го разгледаме.

Нека да се опитаме да се свържем отново с Областна администрация - Разград, като представител на АВиК през Skype.

Служител от КЕВР отново потърси представителя на Областна администрация Разград - Асоциация по ВиК за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype, с когото не беше осъществена връзка.

Станислав Тодоров:

Добре. Нека да опитаме тогава с г-н Неби, кмет на Община Кубрат.

Служител от КЕВР отново потърси Алкин Неби – кмет на Община Кубрат, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype, с когото не беше осъществена връзка.

Станислав Тодоров:

Добре! Г-н Иванов, в такъв случай имате думата. Може да изразите своите тези, които са залегнали във Вашето заявление, може да вземете също и отношение към коментарите и изразените позиции от другите участници в това обществено обсъждане. Заповядайте!

Стоян Иванов – управител на „Водоснабдяване - Дунав” ЕООД, гр. Разград:

Благодаря, г-н Председател. Подготвил съм коментари по няколко спорни опорни момента и въпроси, които бих желал да изложа пред Вас, пред всички тук присъстващи.

Първо, по отношение на направените инвестиции за периода 2017 – 2020 г. Въпреки че от януари 2017 г. до септември 2019 г. дружеството работи без утвърден бизнес план и без цени, с цена от 2016 г., и през цялата 2020 г. дружеството работи с цена под социалната поносимост. С 24 ст. намалена, заради социалната поносимост, дружеството е изпълнило инвестициите, планираните, с 49 хил. лв. по-малко от планираните. По отношение на загубите на вода.

Станислав Тодоров:

Извинявам се! Искате да кажете, че въпреки, че цената Ви е сравнително ниска от 2016 г., Вие сте успели да акумулирате средства, които да вложите в капиталови активи, за да подобрите качеството на услугите? Разбрах!

Стоян Иванов – управител на „Водоснабдяване - Дунав” ЕООД, гр. Разград:

Да, почти всички инвестиции са изпълнени. По отношение на загубите на вода. Категорично заявявам, че изразяването на загубите на вода в проценти представя абсолютно погрешно и заблуждаващо ефективността на работа на ВиК операторите. Защото върху такъв показател в процентно изражение на загубите влияние оказват и обективни фактори. Правилният показател, по който трябва да се представят загубите на вода, е представянето им в абсолютна стойност в куб. метри на километър на ден. Този показател представя точно загубите и дава представа за резултатността от дейностите на ВиК оператора. Ако ми дадете време, мога да Ви представя пример, който да докаже тази моя теза.

По отношение на показателите за качество. От 30-те показателя, които са оценявани, само по два, които не са изпълнени и което изпълнение не е планирано на 100% от следващия бизнес план, само по тези два мога да направя коментар и да гарантирам 100% им изпълнение. Това е контрол на налягането в мрежите и ефективността на привеждане на водомерите в годност. Всички останали показатели, които досега не са били изпълнени и не се предвижда да бъдат изпълнявани, мога да споря за всеки един от тях, с който и да е, за обективните причини, които не позволяват изпълнението на тези показатели. Сега набързо ще се спра само на пет от тях, които касаят точно ценообразуването и корекцията на цената всяка година относно изпълнението на тези показатели.

Първо, относно качеството на питейната вода. Показателят за дружеството е оценен като лошо изпълнение на база на неизпълнението по физико-химични показатели на подаваната вода. Това се дължи единствено на наличието на нитрати в питейната вода за част от водоизточниците. Единствената причина за наличие на нитрати се дължи на безконтролното торене от страна на земеделските производители. Министерството на земеделието многократно е предявявало претенции спрямо ВиК операторите да изграждат, да търсят нови водоизточници, които са чисти от нитрати.

Това е неизпълнимо. Самото Министерство на земеделието представя карта, от която ясно се вижда, че цялата Дунавска равнина и Горнотракийската низина е в нитрати. Всички почви са замърсени с нитрати. Тоест там няма как да очакваме да намерим вода без нитрати. Така че този показател не може да бъде изпълнен на 100%. Вторият показател, контрол на налягането във водоснабдителната мрежа. За 2020 г. този показател е изпълнен на 29%, за 2021 г. – на 38%, за 2022 г. е предвиден на 43%. Аз гарантирам, че до 2026 г. този показател ще бъде изпълнен на 100%, знаейки какво е необходимо за него, за неговото изпълнение. Дори в условията на тази динамика на пазар, цени и несигурност на всяко планиране. Ние и досега сме извършвали и продължаваме да извършваме непрекъснато измерване на това налягане в мрежите. Всички съоръжения и мрежи са включени в SCADA система и изграждането на SCADA системата е започнало още 1985 г. Третият показател е рехабилитация на водоснабдителната мрежа. За 2020 г. изпълнението е 0,29%, за 2021 – 0,44%, за 2022 г. се предвижда рехабилитация на водопроводната мрежа – 0,53%. Дългосрочното ниво, което е заложено в нормативните документи, е 1,25%. Два аспекта имам за коментар по този показател. Първият аспект е, че ако дружеството трябва да изпълни 1,25% рехабилитация на водоснабдителната мрежа всяка година, това означава, че то всяка година трябва да рехабилитира 18 км от мрежата си. Това са 18 000 м и при цени 250 лв./л.м, това означава 4,5 млн. лв. годишно за рехабилитация само на мрежа. Не говорим за останалите инвестиции, които трябва да се правят, при положение, че дружеството разполага с амортизационно отчисление от порядъка на 600 – 700 хил. лв. и заложили инвестиции за всички 600 – 700 или 800 хил. лв. срещу 4,5 млн. лв. Абсолютно несравними цифри. Другият аспект на коментар на този показател е: 1,25% рехабилитация на мрежата означава, че тя на 80-тата, едва на 80-тата година тя ще бъде рехабилитирана на 100%. И на 80-тата година тя отново трябва да изпълнява изискванията за минимални загуби на вода. Мрежа на 80 години. Нямам повече коментар по този показател.

Събираемост. За 2020 г. събираемостта на средствата е 87%. За 2021 г. събираемостта на средствата е 87%. За 2022 г. събираемостта на средствата е 89%. Всички възможни мерки дружеството е изпълнило, за да направим възможно събирането на средствата. Телефонен център – ежедневно прозвъняване на закъснелите потребители. Покани за доброволно плащане, уведомления за просрочие, посещение на място от екип, съдебно дирене, и стигаме до невъзможната мярка – прекъсване на услугата. Последната сметка, която се плаща от потребителите, е сметката за вода. Аз лично съм бил на каса и пред мен потребителят заявява“ Ще платя всичко, водата няма да я платя. Нима това е най-високата сметка? Не! Нормативната уредба е вързала ръцете на ВиК операторите.

И последният пети показател. Водомери в метрологична годност. За 2020 г. е на 46%, за 2021 – на 59%, за 2022 г. е предвидено 66% изпълнение. За този показател вече казах, че ще бъде изпълнен на 100% до 2026 г., като тази година сме тръгнали с 3000 водомера нови, вече доставени и се монтират. Разбира се, че е функция от финансовата възможност на дружеството, но ние знаем, че точното мерене означава коректни отношения с потребителите.

Следващият опорен момент – цена на ВиК услугите, пряко свързана със себестойността на тези услуги. Не може да казваме думата най за цена на ВиК услугите. Съвсем ясно е, че нормативната уредба не позволява една и съща цена на услугата за цялата държава. Има специфики в добиването и доставянето на водата във всеки един регион, за всеки един ВиК оператор. Конкретно за „Водоснабдяване - Дунав” ЕООД, гр. Разград 98% от водните количества се добиват от подземни водоизточници с електрически помпи, с огромни помпи, като тези водоизточници са разделени в няколко групи. Най-икономически изгодните, най-ниско енергоемките, плитките водоизточници, шахтови кладенци и каптажи са с непостоянен дебит, в

летните месеци - пред засушаване. Техният дебит намалява до минимум. Поради тези причини дружеството е длъжно да поддържа в изправност, в готовност и да експлоатира, когато се наложи, другите тежки водоизточници – дълбоки сондажи, от които водата се добива от 150 до 250 м дълбочина под кота терен. Пресеченият терен, пресеченият релеф в Лудогорието налага тази вода, извлечена до повърхността на земята да се изкачи още на около 80 до 100 м, за да стигне тя до потребителите с нормално налягане. Специфичният разход на електроенергия за тези водоизточници е много висок 1,5 кВтч за всеки кубичен метър вода. И пак повтарям: тези съоръжения трябва да бъдат поддържани в готовност, в изправност, независимо дали ги ползваме, или не.

И най-накрая, най-специфичното за дружеството е т.нар. водоснабдителна система Дунав. Град Разград се намира на 60 км от река Дунав. В поречието на реката са изградени шахтови кладенци тип „Раней” и с шест помпени станции с водопровод 1200 мм и дължина 80 км водата стига до гр. Разград. Тези шест помпени станции са запазени по шест електропровода 20 kV, за всеки един от тях има ел. подстанция. Всяка помпена станция е оборудвана с огромни машини 800 кВт двигатели на 6 кВ. Специфичният разход на електроенергия за тази система е 1,9кВтч за кубичен метър. Много, много над дългосрочното ниво средно за ВиК операторите за сектора от 0,45. Нищо общо няма. Не стига това, а тази система работи едва с 5 до 10% от капацитета си, но въпреки всичко постоянните разходи за нейното поддържане в изправност е необходимо да бъдат правени и ние ги правим. Огромни съоръжения поддържани с 20 човека персонал, 2018 г., 2019 г. се наложи от системата да бъдат освободени 26 човека. Като говорим за цена и себестойност, делът на електроенергията в общите разходи на дружеството до средата на 2021 г., дотогава, докогато работехме с договори и с твърда цена на електроенергията е 31%. От октомври 2021 г. до сега делът на електроенергията в общите разходи е между 50% и 60% (мога да ги изредя по месеци). Наред с електроенергията обаче расте цената и на всички останали ценообразуващи елементи – оборудване, машини, услуги, материали, всичко върви нагоре. Не е вярна максимата и не е вярна социалната мярка да задържахме цената на електроенергията за бита. Цената на електроенергията през всички услуги, през стопанските потребители, пак стига до битовите потребители. По същият начин и чрез водата, разбира се. И сега, ако ми разрешите малко хронология и история, за да стане съвсем ясно, защо дружеството е в такова състояние. Според доклад на КЕВР за периода от 2007 г. до 2014 г. „Водоснабдяване - Дунав” за този период е увеличило цената на питейната вода с 19%, а цената на комплексната услуга с 25%, 90% от останалите ВиК оператори за същия период са си увеличили цените с 35% до 95%. Несравнимо. От 2012 г. до 2019 г. цената за ВиК услугите за дружеството е увеличена само с 11 стотинки, 4,5%, като за същия период минималната работна заплата е нараснала със 107%, а цените на електроенергията с 50%. За разлика от ВиК сектора, всяка година два пъти (януари и юли) цените на електроенергията са повишавани с не по-малко от 3%, т.е. 6% годишно, като ги умножим по броя години е ясно защо цената на електроенергията плавно пълзи нагоре и пак Ви казвам 50% за тези 7 години. От януари 2017 г. до септември 2019 г., когато всички или почти всички оператори получиха бизнес планове и нови цени, актуални, цените на дружеството си останаха същите като през 2016 г. и това е по независещи от дружеството причини, поради промяна на обособената територия и то предстояща, и поради трикратни откази, без мотиви, от страна на страна на общините като членове на ВиК Асоциацията – Разград да одобрят, да съгласуват бизнес плана. Единственият мотив е, че годината е изборна. Това, ако не е смешно относно сериозни дейности? Въпреки че предприехме дейности, за да неутрализираме тези вредни влияния, въпреки че съкратихме с 80 човека персонала на дружеството в рамките на 3-4 години, средната работна заплата в дружеството не можа да следва темпа на нарастване на минималната работна заплата за този период. В резултата, на което от тези 80 човека

12 само през 2018 г. напуснаха по собствено желание. Квалифицирани кадри, които си намериха работа на друго място. През януари 2019 г. най-сетне протече така дългоочакваната промяна в обособената територия. Две общини бяха предадени на „ВиК Търговище“ и две общини бяха присъединени към обособената територия на „Водоснабдяване - Дунав“ ЕООД, гр. Разград, Кубрат и Завет. Резултат: за 2018 г. дружеството е изразходило 13,6 милиона кВтч електроенергия. Следващата година, веднага след промяната на обособената територия, с 3 млн. кВтч повече, 22% повече електроенергия за една година. През 2020 г., четири месеца, след като получихме актуална цена, планираната по бизнес план и разчетена комплексна цена беше намалена с 24 ст. до нивото на социална поносимост, от което дружеството в тази година загуби 500 хил. лв. Не стига това, но 2020 г. всички тук присъстващи много добре знаят, че тя беше изключително сушава, язовирите намалиха нивата, респективно всички плитките водоизточници, меко казано останаха без вода, което, разбира се, наложи да включим тези допълнителни мощности с високи специфични разходи на електроенергия. В резултат получихме още 3 млн. кВтч отгоре. Изразходваната електроенергия за 2020 г. е 19,6 млн. кВтч.

Идваме до 2021 г. В началото на годината получихме 4 ст. санкция за неизпълнение на показателите и на инвестициите, които са 100 хил. лв. по-малко за 2021 г. Вече говорихме за неизпълнение на показателите за инвестициите. От юни 2021 г. обаче цените на електроенергията всички тук знаят как тръгнаха нагоре. Тук съм представил една графика на промяната на електроенергията от януари 2021 г. до сега как се е движела, като тя се базира на ежедневно сваляне на информация от сайта на ден напред. Своевременно, още в юли месец, сме депозирали писма до всички заинтересовани институции за заплахите, които крие такова увеличение на цената. Никакъв отговор от никъде. Септември месец 2021 г., ползвайки се от нормативната уредба си депозирахме заявление в КЕВР за корекция на цената на ВиК услугите и тя се основава на Раздел III, Глава IV от Наредбата за ценообразуването, която казва: *При възникване на непредвидено и непредотвратимо събитие или събитие от извънреден характер, или съществени промени в приходите/разходите на дружеството, то има право да заяви корекция на цените.* Без официален отговор от страна на КЕВР. Вместо това дружеството получи следното: просрочване на задължения за доставяне на електроенергия, респективно лихви в размер на 32 хил. лв. Заем от ВиК холдинг в размер на 450 хил. лв. и още 6 хил. лв. лихви. Тези разходи са непризнати за ценообразуването. Те не участват и в компенсациите. Като адекватна реакция дружеството все пак трябва да търси някакъв изход. Наложихме драстично увеличаване на разходите за инвестиции и планови дейности, но за съжаление това ще доведе до неизпълнение на показателите и от началото на 2023 г. отново ще бъдем санкционирани в цената. Относно изплащаните компенсации за електроенергия, длъжен съм да отбележа, че за 2021 г. компенсацията беше получена на 04 април от дружеството 2022 г., а за първо тримесечие на 2021 г. на 25 юни. За април, за май още не говорим, за юни въобще ще има ли и ще получим ли.

Следващият опорен момент социална поносимост. Нашето становище е, че това понятие не следва да съществува. В чл. 3 на Закона за регулиране на ВиК услугите е казано, че *по смисъла на Закона за социално подпомагане питейната вода е основна жизнена потребност.* В Закона за социално подпомагане няма и една дума за питейната вода, нито една дума. В §1, от т. 1 от Допълнителните разпоредби на същия Закон за социално подпомагане е казано, че основните жизнени потребности са: *достатъчно храна, облекло и жилище.* Нищо за вода. В същия Закон е дефинирано понятието гарантиран минимален доход и това е онзи доход, който гарантира задоволяване на основните жизнени потребности, а за онези, които нямат такъв гарантиран минимален доход се предвиждат социални помощи. Къде съществува водата в целия този казус не е ясно. Остава някъде настрана. В последните седмици

много интензивно в медиите се дискутира отпадането на ДДС за газ и топла вода. За питейната вода отново нищо. Защо? Нима това не е социална услуга, не е от обществен интерес? Не е ясно. Нито една дума за ДДС на ВиК услугите. Никъде.

Съвсем на бързичко да кажа. В досегашното развитие дружеството е направило достатъчно. Всички мрежи на населените места са зонирани. Това позволява да спираме частично, да губим по-малки количества при източване при ремонти. По-малко потребители са засегнати при аварии. Това позволява редуциране налягането в мрежите. Тези мрежи са обхванати в скалата и следим непрекъснатите потоци в тези мрежи, което дава един контрол. Ясно е, че ако не познаваш нещо не можеш да го контролираш и да го управляваш. Следват обаче по-сериозни стъпки, които са финансово обвързани и те са: смяна на вътрешните водопроводни мрежи и сградните водопроводни отклонения. Сутринта слушах по телевизията този казус със селата в Свищов и там кметът, като един експерт се изрази, че трябва да бъдат подменени довеждащите водопроводи до населените места. Това е погрешна концепция. Започва се от вътрешните водопроводни мрежи, от сградните водопроводни отклонения, защото това ще доведе до икономически ефект, с който след това ще могат да бъдат рехабилитирани довеждащите водопроводи и то с по-малки диаметри, защото ще отпадне необходимостта от тези огромни количества, с които пълним населените места и които текат през тези кошници. Това означава по-малки помпи, по-малко електроенергия, по-малко ангажменти и така. Паралелно с това сме предприели проектиране и изграждане на фотоволтаични централи, за да можем да си спестим част от електроенергията. Разчетите обаче показват, че не за всички обекти може да бъде приложено. И ако бъде приложено за всички възможни обекти на дружеството, дружеството ще икономиса около 7% от електроенергията. Седем.

Относно оптимизирането на персонала. Това е последно. Да, има какво да се оптимизира още, но първо, трябва да се оптимизира нормативната уредба, защото ето едно място, където трябва да се оптимизира, това е отчитането на измервателните уреди. Броят на отчетниците може да бъде и трябва да бъде намален драстично. Не е необходимо в никакъв случай ежемесечно отчитане на тези измервателни уреди. Няма никаква причина. Единствената причина, поради която сега се прави е да не би случайно, поради авария на вътрешните инсталации на потребителите, да се натрупат големи количества в измервателните уреди и след това да възникнат спорове и тези количества да не бъдат признати. В нормативната уредба ясно е казано, че потребителят отговаря за вътрешната водопроводна инсталация, за нейната цялост и за потребените водни количества. Мисля, че нямам повече какво да кажа. Относно кметът на община Кубрат не можа да се включи, но само с две думи да кажа, че през 2019 г. ВиК - Меден кладенец, неговата дейност беше прехвърлена към „Водоснабдяване - Дунав”, поради изкуствено задържане на цената на услугата на това общинско ВиК от страна на общината, дружеството натрупа 3 млн. задължения и заеми. Отново политиката намесена във водата. Като финал мога да кажа, с водата не е редно да се прави нито социална, камо ли изборна политика. Благодаря!

Станислав Тодоров:

Благодаря Ви, г-н Иванов! Колеги комисари, имате ли някакви въпроси? Колеги от работната група, някакви въпроси? Заповядайте, г-н Кочков.

Димитър Кочков:

Благодаря, г-н Председател! Аз искам да задам един много обобщаващ въпрос, защото г-н Иванов беше много подробен в цялата информация, която ни предостави. Моят въпрос е: Ще успее ли дружеството да се справи с доставянето на качествена услуга в периода на следващия бизнес план, независимо от ограниченията, които поставят допълнителните разпоредби на Закона за регулиране на ВиК услугите?

Просто, ако може много кратък отговор за протокола.

Стоян Иванов – управител на „Водоснабдяване - Дунав” ЕООД, гр. Разград:

Категоричен отговор, разбира се, че не може да бъде даден. Сравнянето е функция от условията, в които функционира дружеството. Аз дори бих задал един риторичен въпрос. Каква цена всъщност ние в момента утвърждаваме и одобряваме? Кои разходи ще покрие тази цена? От месец юли, ако спрат компенсациите за електроенергия, как точно да продължи да функционира това дружество? Това вече го преживяхме миналата година. И когато има несигурност, когато нямаш отговор, отникъде не получаваш отговор, за това какво предстои, следва да работиш с ограничаване на разходите във всички направления, така че наистина е уклончив отговорът ми, но пак казвам, при създадени нормални условия за функциониране има реални условия за изпълнение на така представения бизнес план. Благодаря!

Димитър Кочков:

Благодаря, г-н Иванов! Ако може, г-н Председател, да взема две думи по въпроса, който г-жа Мая Манолова постави устно за водоснабдяването в Караисен, въпреки че това не е мястото, в което трябва да се дискутира това нещо. Само ще кажа, че за информацията, с която разполагаме в Комисията, че са взети мерки по отношение на изграждането на нов водопровод в Караисен, който обаче се оказва недостатъчен, завършен е съвсем наскоро и се оказва, че трябва да бъде изграден и нов водоизточник. За справка ще напомня, че водоснабдителна група Караисен навремето е водоснабдявала, включително и съседни селища от община Левски, но просто водоизточникът е такъв, че е с голямо изчерпване. Съжалявам, че отнемам времето на Комисията. Това е информацията. Понеже въпросът беше поставен устно, почувствах се задължен да взема отношение. Благодаря!

Станислав Тодоров:

Благодаря, г-н Кочков! Колеги от работната група, имате ли някакви коментари или въпроси, или становища, или отношение?

Силвия Маринова – началник на отдел „Цени и бизнес планове-водоснабдителни и канализационни услуги“:

Единствено искам да взема отношение по начина, по който се изчислява социалната поносимост и направените изказвания в тази връзка. Сега, както многократно сме посочвали, работната група изчислява социалната поносимост с данни за средномесечен паричен доход, които се представят от НСИ по области от изследването „наблюдения на домакинските бюджети“, съгласно указанията, които Комисията е приела, а съгласно данните за прогнозите за нарастване на brutния вътрешен продукт, работната група използва данните от актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2022 г. - 2024 г., която трябваше да бъде одобрена от Министерски съвет през 2021 г. и именно, на която трябваше да стъпи анализът на социалната поносимост на цените за първия ценови период от 2022 г. от регулаторния период 2022 г. - 2024 г.

Станислав Тодоров:

Благодаря, г-жо Маринова! Аз искам да кажа и аз две думи. Г-н Иванов, трябва да кажа, че от всички обществени обсъждания, които сме имали досега, Вашето изложение показва най-дълбока компетентност в детайли с оперативните аспекти на това дружество. За мен лично, аз имам доверие, че се справяте добре като управител, в зависимост от обстоятелствата и обективната ситуация. Що се касае работата на

Комисията: мога да Ви уверя, че всякакви предложения, които дойдат лично от Вас ще бъдат взети с необходимата сериозност. Всички проблеми, които изтъкнахте, аз за съжаление успях само три неща да видя и да идентифицирам, по които Комисията може да вземе някакво отношение и те са преди всичко със законодателната уредба, било то на подзаконово ниво. Както всички за съжаление знаем, политическата несигурност ще възпрепятства много неща, включително и адекватни законови промени, там където се налагат, било то и спешни. Добре! Ако няма други желаещи за изказвания, аз ще насроча закрито заседание за 21.07.2022 г., и давам 14 дни за предоставяне на писмени становища по въпроса. С това закривам общественото обсъждане. Благодаря Ви за участието!

Приложение:

1. Писмо на КЕВР с изх. № В-17-25-9/23.06.2022 г. - покана до заинтересованите лица относно одобряване на бизнес план за развитие на дейността на „Водоснабдяване - Дунав” ЕООД, гр. Разград като ВиК оператор за периода 2022-2026 г. и утвърждаване и одобряване на цени на ВиК услуги.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....

Д. Кочков

СТАНИСЛАВ ТОДОРОВ

.....

П. Трендафилова

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

ИСКРА СТАЙКОВА

Протоколирали:

А. Фикова – главен експерт

И. Зашева - главен експерт